

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/288/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4616203641
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2017:4616203641.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Doležajovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Marty Polyákovej, v právnej veci navrhovateľky: S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. K. č. XXX, proti manželovi: I. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. K. č. XXX, o rozvod manželstva, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 20. 06. 2016 č.k. 5C/189/2016-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozviedol manželstvo účastníkov konania uzatvorené dňa 21. 01. 1984 pred Miestnym národným výborom v J. a zapísané v knihe manželstiev vo zväzku 5, ročníkXXXX, na strane 78, pod poradovým číslom 3. Zároveň vyslovil, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie právne oprel o ust. § 22 a § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Vyšiel zo zistenia, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 21. 01. 1984, u oboch ide o prvé manželstvo, z ktorého pochádzajú dvaja plnoletí synovia a posledné spoločné bydlisko mali vo E. K.. Z ich vyjadrenia vyplývalo, že manželstvo bolo spočiatku harmonické, neskôr sa začali prejavovať u nich rozdielne názory na rodinný život a výchovu detí, pričom posledné 2 roky účastníci spolu riadne nekomunikujú, netravia spolu žiaden čas, intímne sa nestýkajú asi 1 rok a každý z nich si žije svoj vlastný život. Na základe týchto zistení následne skúmal vážnosť rozvratu manželstva účastníkov, berúc do úvahy najmä ich vzájomný vzťah, doterajšie spolužitie, ako aj dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahov medzi nimi. V tomto smere dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je vážne a trvalo rozvrátené, nemôže plniť svoj spoločenský účel a nemožno ani od účastníkov očakávať obnovenie manželského spolužitia, a to i s prihliadnutím na vyjadrenie navrhovateľky. Manželstvo účastníkov preto rozviedol, pričom príčinu rozvratu manželstva vzhliadol v rozdielnosti pováh a názorov účastníkov konania na rodinný život, výchovu detí a manželské spolužitie. O trovách konania rozhodol podľa § 144 veta prvá OSP tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie manžel, domáhajúc sa ním jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne zamietnutia návrhu. Dôvodil, že pri zhodnotení ich vzťahu a dĺžky manželstva by jeho manželstvo s navrhovateľkou malo plniť úplne iné úlohy ako v skorších rokoch, pretože nastupujú už také spoločenské potreby, ako je vzájomná opatera a pomoc jeden druhému. Mal za to, že navrhovateľka si nevie poradiť vnútorne so

svojim súčasným stavom, ktorý vyplýva aj z jej veku a zmenami, ktoré v jej živote a psychike tento vek prináša, pričom si musí byť vedomá toho, že on je človekom, ktorý v budúcnosti bude zabezpečovať jej potreby, pretože nemá vedomosť o tom, že by tzv. chlapské práce a chlapské povinnosti mal vykonávať niekto iný než on. Označil za chybu v manželských vzťahoch podanie návrhu na rozvod navrhovateľkou, čo by táto mala pochopiť a ak to nevie sama, je potrebné pomôcť jej odborníkmi, napr. psychológom, ktorého navrhovateľka v prvom rade potrebuje. Prezentoval názor, že rozvodom manželstva môžu nastať nedozerné dôsledky pre ich ďalšie vzájomné spolužitie, spoločný majetok a ostatné atribúty starnúceho manželského páru. Uzavrel, že navrhovateľka mu ešte stále stojí za to, preto by nemalo byť vadou riešenie, aby navštívili prípadne odborné pracoviská a aby súd poznal aj stanoviská ich synov, ktorí najlepšie poznajú stav v ich manželstve.

4. Navrhovateľka vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a zákonný potvrdiť. Skutočnosti uvádzané manželom v jeho odvolaní označila ako nezakladajúce sa na pravde. V tejto súvislosti uviedla, že s manželom 3 roky nekomunikujú vôbec, manžel ju celý život klamal a jediná rodina, ktorú uznával, bola jeho sestra a matka. K starostlivosti, ktorú mal zrejme manžel na mysli iba dodala, že minulý rok, keď mala zdravotné problémy, sa o ňu vôbec nezaujímal, nenakupoval a bez slova odchádzal zrejme k matke. Poukázala tiež na to, že manžel vo vyjadrení k návrhu na rozvod uvádzal, že je absolútny výmysel, že by ich synovia vedeli o ich manželskom spolužití, pretože sú 10 rokov v zahraničí, pričom vo svojom odvolaní už píše, že by mal súd poznať stanovisko synov. Potvrdila, že ich synovia sú v zahraničí už 10 rokov, kam odišli hlavne z dôvodu, že s otcom nemajú dobrý vzťah, otec s nimi vôbec nekomunikuje, nezaujíma sa o nich a pokiaľ prídu na Slovensko, zdržujú sa mimo ich domu. Navyše títo ju podporujú v tom, aby sa s manželom rozviedla, 1 krát už podala návrh na rozvod, ktorý vzala späť a doteraz to ľutuje. Konštatovala tiež, že manžel nemá záujem o obnovenie spolužitia, ide mu len o to, aby neprišiel o servis, ktorý mu po celé tie roky zabezpečovala. Akcentovala, že je pevne rozhodnutá s manželom ďalej nežiť a zariadiť si život podľa seba tak, aby sa mohla v pokoji stretávať so svojimi synmi, chce žiť kľudne bez psychického napätia a stresov, pričom k manželovi už vôbec nič necíti. Vyjadrila presvedčenie, že manžel podal odvolanie iba z dôvodu, aby jej znepríjemnil život a pokiaľ ju posielal za odborníkmi, čo mu v minulosti viac krát navrhovala, bol to on, ktorý kategoricky odmietal navštíviť psychologickú poradňu.

5. S účinnosťou od 01. 07. 2016 došlo k zrušeniu zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok a tento bol nahradený zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a v mimosporovej agende zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Civilný mimosporový poriadok ako procesný kódex sa uplatňuje výlučne v právnych veciach v ňom stanovených, pričom k nim patria i konania o rozvod manželstva (druhá časť, prvá hlava, druhý diel CMP). Podľa prechodného ust. § 395 ods. 1 CMP, ak § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 395 ods. 2 CMP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Znamená to, že nová právna úprava dôsledne dodržiava princíp okamžitej aplikability procesnoprávných noriem a teda sa použije na všetky konania a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nových procesných kódexov. Zároveň ust. § 2 ods. 1 CMP zakotvuje, že pokiaľ nie je ustanovené inak, na konania podľa neho sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Tým je vyjadrená všeobecná subsidiarita Civilného sporového poriadku spočívajúca v koncepcii, že Civilný mimosporový poriadok upravuje iba odlišnosti a tam, kde ich nestanovuje, uplatní sa Civilný sporový poriadok ako generálny procesný kódex.

6. Odvolací súd viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) po zistení, že odvolanie podal v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) účastník konania, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 66, § 67 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) s verejným vyhlásením rozhodnutia pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie manžela nie je dôvodné.

7. Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľky, ktorým sa domáha rozvodu jej manželstva, ktoré uzatvorila s manželom I. G. dňa XX. XX. XXXX pred Miestnym národným výborom v J. z dôvodu, že ich manželstvo je trvalo rozvrátené a neplní si a ani v budúcnosti si už nemôže plniť svoj spoločenský účel a je iba formálnym zväzkom. Manžel s rozvodom manželstva nesúhlasil, majú za to, že neexistujú reálne dôvody pre rozvod manželstva a že manželstvo po uplynutí 35 rokov spoločného života by si malo plniť už funkcie ako vzájomná pomoc, opatera a vzájomné pochopenie s tým, že svoj vzťah k navrhovateľke

hodnotil ako vysoko pozitívny a nemá potrebu na súčasnom stave manželstva niečo meniť, keď problém ich manželstva je iba vo vzájomnej komunikácii.

8. Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

9. Vo vyššie citovanom zákonom ustanovení je uvedená všeobecná hmotnoprávna podmienka na rozvod manželstva, ktorou je existencia vážneho narušenia a trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi spôsobujúca nemožnosť plnenia účelu manželstva a kumulatívne neexistencia ďalšej perspektívy obnovenia manželského spolužitia. Toto ustanovenie predpokladá objektívnu existenciu rozvratu vzťahov bez ohľadu na subjektívne stanovisko manželov a na zavinenie niektorého z manželov. Objektívny rozvrat vzťahov znamená, že medzi manželmi je skutočný stav nasvedčujúci nemožnosti plniť účel manželstva, resp. rodiny založenej manželstvom. Nezhody manželov sa musia týkať podstatných vecí manželského spolužitia, musia byť vážne narušené citové vzťahy medzi manželmi, aj keď nie je vylúčené, že aj pretrvávajúce nezhody, týkajúce sa nepodstatných vecí, môžu zapríčiniť vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov. Intenzita vážneho narušenia trvalého rozvratu vzťahov medzi manželmi je určovaná nemožnosťou ďalšieho plnenia účelu manželstva, t.j. vytvárania harmonického a trvalého životného spoločenstva. Súd pri rozhodovaní o rozvode musí prihliadnuť na príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, na záujem maloletých detí a porušenie povinností manželov podľa § 18 a § 19 Zákona o rodine. K týmto povinnostiam patrí povinnosť manželov žiť spolu, byť si verný, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie (§ 18 Zákona o rodine), ako i povinnosť starať sa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov o uspokojovanie potrieb rodiny, ku ktorým patrí i osobná starostlivosť o deti a domácnosť (§ 19 Zákona o rodine). Je len vecou súdu, aby starostlivo uvážil, či v danom prípade nastalo vážne narušenie a trvalý rozvrat vzťahov, teda či ďalšie trvanie manželstva je v rozpore s jeho účelom, najmä so záujmami detí, ako aj záujmami manželov.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. V prejednávanej veci súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľky sa zhora uvedenými zásadami a princípmi riadil a jeho závery v tomto smere zodpovedajú platnej právnej úprave a zistenému skutkovému stavu. Nakoľko odvolací súd si ich osvojil z dôvodov predkladaných prvoinštančným súdom v odôvodnení preskúmaného rozsudku, ktoré považuje za výstižné a presvedčivé, tieto duplicitne opakovať nebude a využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti.

12. Na zdôraznenie správnosti odôvodnenia preskúmaného rozsudku súdu prvej inštancie a reagujúc i na odvolacie námietky manžela, odvolací súd dodáva, že i podľa jeho názoru v konaní bol preukázaný hlboký a trvalý rozvrat manželstva účastníkov tvrdený navrhovateľkou. I keď odvolací súd nespochybňuje, že hodnoty a funkcie manželstva sa plynutím času, zvlášť počas niekoľkých desaťročí, postupne modifikujú a vykazujú určité odlišnosti, nemožno napriek tomu opomínať, že i v takomto prípade musia byť v manželstve naďalej zachované jeho základné funkcie nevyhnutné pre plnenie si jeho účelu, ktorým je existencia pevného, trvalého a harmonického životného spoločenstva muža a ženy. O takejto situácii však v manželstve účastníkov konania hovoriť nemožno. Vychádzajúc z vyjadrení oboch účastníkov konania totiž plynie, že po dobu viac ako 2 rokov spolu takmer vôbec nekomunikujú a v podstate ani spolu nežijú, keď navrhovateľka sa v spoločnej domácnosti nezdržiava v čase prítomnosti manžela, ale len v dobe, kedy manžel opatruje jeho chorú matku v obci V. Je tak dôvodný záver, že manželstvo účastníkov si neplní svoj účel dlhodobo pre vážne narušenie citových vzťahov medzi manželmi. S ohľadom na dĺžku trvania rozvratu manželstva, ako i zásadný odmietavý postoj navrhovateľky k ďalšiemu spolužitiu s manželom, niet ani do budúcnosti perspektíva, že by došlo k obnoveniu vzájomných citových väzieb medzi účastníkmi konania a účelu ich manželstva, v ktorom by si poskytovali vzájomnú pomoc a opateru, na ktoré sa odvoláva manžel. Z rovnakých dôvodov nie je ani predpoklad zmeny kategorického stanoviska navrhovateľky v prípade, že by sa účastníci konania pokúsili o zmierenie mediáciou, prípadne cestou manželskej poradne, najmä ak ide v poradí už o druhý návrh navrhovateľky na rozvod manželstva a po jeho späťvzatí k zlepšeniu vzťahov medzi manželmi

preukázateľne nedošlo a neúspešný bol i prvoinštančný súd, ktorý pred pojednávaním sa usiloval v súlade s § 96 ods. 1 CMP o zmierenie účastníkov konania. Záverom odvolací súd poznamenáva, že požiadavka manžela uvedená v jeho odvolaní, že by bolo potrebné pre rozhodnutie v danej veci poznať i stanovisko 2 dospelých synov pochádzajúcich z manželstva účastníkov konania, je nenáležitá a pre účely tohto konania bez bližšieho významu, nakoľko synovia podľa zhodných tvrdení oboch manželov už 10 rokov pracujú v zahraničí a počas pobytu na Slovensku sa v ich domácnosti nezdržiavajú, a teda z hľadiska logiky nemôžu ani disponovať v tomto smere relevantnými vlastnými poznatkami o spolužití rodičov. Navyše, ako správne poznamenala i navrhovateľka vo svojom vyjadrení, je zarážajúce, že manžel už požaduje stanovisko synov i napriek tomu, že vo svojom vyjadrení k návrhu zo dňa 09. 06. 2016 (č.l. 10 spisu) striktno odmietol, že by synovia mali vedomosť o ich problémoch v manželstve.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, keď súd prvej inštancie vo veci náležite zistil skutkový stav a vec i správne právne posúdil.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).